

Muutokset maksuihin ja taksoihin

SIVLK 03.06.2024 § 65

Valmistelija

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Valtuusto nimesi 19.10.2023 § 109 tulevaisuustyöryhmän ja käynnisti näin talouden tasapainottamisohjelman valmistelun. Kunnanhallitus on tähän mennessä käsitellyt talouden tasapainottamista 25.09.2023 § 331, 30.10.2023 § 373 ja 8.4.2024 § 129, sivistyslautakunta 8.5.2024 § 52 ja tekninen lautakunta 23.4.2024 § 38. Perusteena työlle ovat olleet mm. yleinen kustannus- ja korkotason nousu, valtionosuuksien leikkaus ja alijäämäinen talousarvio 2024 ja alijäämäiset suunnitelmavuodet 2025 - 2026. Tavoitteena oli löytää kahden miljoonan vuosittainen säästö menoja leikkaamalla ja/tai tuloja lisäämällä. Käyttötalouden kasvamisen hillitsemiseksi palvelurakennetta ja toimintatapoja joudutaan tarkastelemaan uudelleen. Tavoitteena on, että Siikajoen kunnan palvelut ovat myös jatkossa laadukkaita ja suhteellisen kattavia, mutta tarkoituksenmukaisesti kohdennettuja sekä mitoitukseltaan oikeasuhtaisia. Tulevaisuustyöryhmän tehtävänä oli löytää taloudellisesti tehokkaita tapoja toimia ja tehdä kunnanhallitukselle konkreettiset toimenpide-esitykset tavoitteeseen pääsemiseksi. Tulevaisuustyöryhmän työtä on esitelty valtuutetuille aiemmin valtuuston kokouksessa 14.12.2023 ja valtuustoseminaarissa 21.3.2024. Tulevaisuustyöryhmän esitys liitteenä.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen pohjalta kunnanhallitus on 8.4.2024 §130 käynnistänyt yhteistoimintamenettelyn, joka ulottuu lähes koko kunnan organisaatioon ja henkilöstöön.

Huoltajille, oppilaille sekä kuntalaisille ja henkilöstölle suunnatut kuulemistilaisuudet on järjestetty maanantaina 15.4.2024 Luohuan koululla, tiistaina 16.4.2024 Paavolan monitoimitalolla, keskiviikkona 17.4.2024 Ruukin koululla, maanantaina 29.4.2024 Revonlahden koululla ja torstaina 2.5.2024 Siikajoenkylällä Komppalinnassa. Tilaisuuksissa on esitetty kysymyksiä ja näkemyksiä asiasta. Kooste kuulemistilaisuuksista on liitteenä. Tämän lisäksi henkilöstölle on järjestetty oma tilaisuus tulevaisuustyöryhmän työstä 4.4.2024. Lisäksi kunnanjohtajan tekemä infovideo tulevaisuustyöryhmän työstä on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Kuntalaisilla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus esittää näkemyksensä, mielipiteensä ja kysymyksensä myös kirjallisesti vastaamalla Siikajoen kunnan verkkosivuilla 10.4. – 5.5.2024 avoimna olleeseen kyselyyn. Vastauksia kyselyyn saatiin 606 kappaletta, avoimia palautteita 272 kappaletta. Talouden tasapainottamisen työhön liittyen kunnan verkkosivuille on perustettu oma asiaan liittyvä sivu <https://siikajoki.fi/siikajoen-kunnan-talouden-tasapainottaminen>, johon tietoa on kattavasti kerätty kuntalaisten ja henkilöstön nähtävillä. Asiasta on tiedotettu kunnan verkkosivun lisäksi sosiaalisen median kanavilla ja paikallislehdessä. Sivustolla on pyydetty lähettämään asiaan liittyvät kannanotot kunnanvirastolle. Kirjaamoon on saapunut ennen esityslistan lähettämistä 15 asiaan liittyvää kannanottoa, pitäen sisällään myös kaksi nettiadressia ja henkilöstön näkemyksiä, ajatuksia ja kysymyksiä. Edellä mainittu materiaali on pykälän liitteenä.

Siikajoen kunnan taloutta on hoidettu jo ennen tulevaisuustyöryhmän työn käynnistymistä huolella ja ylimääräiset kustannukset on pyritty karsimaan

pois. Palvelutuotanto on pyritty järjestämään tehokkaasti, joten säästöjen löytäminen ei ole helppoa. Tulevaisuustyöryhmän työ oli haastava, koska kokonaisuudessaan pyrkimyksenä oli supistaa kunnan toimintakatetta pysyvästi lähes 12 %. Osana työtä on pyritty myös tarkastelemaan kehittämistä ja mahdollisia uusia tulonlähteitä. Tulevaisuustyöryhmän työn esityksissä on yhtenä osakokonaisuutena käsitelty ”maksut ja taksat”, joka pitää sisällään kiinteistöveroselvityksen, venepaikat, liikuntapaikkamaksut, kansalaisopiston maksut, aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut, hulevesimaksun käyttöönoton sekä valmistavan opetuksen tulot. Tulevaisuustyöryhmä ei ollut esityksessään yksimielinen, mutta keinovalikoimaan jätettiin keinot, joita ei yksimielisesti haluttu rajattavan vaihtoehtojen ulkopuolelle. Tulevaisuustyöryhmän esityksessä mahdollinen kokonaissästö maksuista ja taksoista on 142 615 euroa.

Sivistyslautakunnan alaisista toiminnoissa kerätään tuloina erilaisia maksuja ja käyttökorvauksia. Osaan voimme vaikuttaa, mutta joissakin maksut on säädelty lakisääteisesti. Lisätuloja on mahdollista saada taksoja korottamalla.

Valmistava opetus on loppunut maaliskuussa 2024, mutta edelliseltä varainhoitovuodelta tuloutetaan vielä valmistavan opetuksen tuloja toteutuneen opiskelijamäärän mukaisesti. Jatkossa näitä tuloja ei ole.

Kansalaisopistossa tehtiin indeksitarkistus kurssimaksuihin helmikuussa 2024. Kolmen vuoden indeksin mukainen tasokorotus tehtiin koko vuoden kurssien, lyhytkurssien ja musiikin yksilöopetuksen tuntimaksuihin. Jatkossa tarkistus tehdään vuosittain. Kurssimaksut ovat Siikajoki-opistossa olleet ympäristökuntien kansalaisopistoihin verrattuna hyvin edulliset.

Liikuntapaikkamaksuja ei ole lähiaikoina tarkistettu ja ne ovat hyvin maltillisia. On aiheellista tarkastella myös kunnan kiinteistöjen tilavuokria mm. koulujen liikuntasalien ja kuntosalien maksuja. Näihin voitaisiin tehdä taksatarkistukset.

Kunnan kouluissa järjestettävä aamu- ja iltapäivätoiminta ei ole lakisääteistä vaan harkinnanvaraista palvelua kunnalta. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaan voivat hakea ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaat, kaikkien vuosiluokkien erityistä tukea saavat oppilaat sekä Siikajoella myös esioppilaat. Aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan järjestää arkipäivisin pääsääntöisesti kello 7:n ja 17:n välisenä aikana. Toiminnalla pyritään tukemaan lasten kehitystä ja kasvua, edistämään hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta, ennaltaehkäisemään syrjäytymistä ja lisäämään osallisuutta.

Kunta vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaisuudesta. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä. Kunnalla ei kuitenkaan ole velvollisuutta toiminnan järjestämiseen. Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voisi hakea säästöä toiminta-aikaa rajaamalla ja toisaalta tuloja maksuja korottamalla. Säästöä on mahdollista hakea myös keskittämällä toimintaa tiettyihin toimipisteisiin. Näin ohjaajaresurssia säästyisi ja tulot kattaisivat paremmin nousseita kustannuksia (välipalat, henkilöstökulut, materiaalit). Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuja on tarkistettu viimeksi 2019.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan periä kohtuullisia asiakasmaksuja (120-160€/kk). Siikajoen kunnassa toiminnan asiakasmaksuista päättää sivistyslautakunta. Lukuvuoden 2018-2019 alusta on luovuttu osallistumispäiviin perustuvista hinnoista. Pelkkä aamupäivätoiminta on 40

€/kk ja iltapäivätoiminta 80 €/kk ja molempiin osallistumismaksu on 120 €/kk. Laskutus varauksen mukaan.

Esittelijä Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus Sivistyslautakunta tarkistaa vuosittain kansalaisopiston, liikuntapaikkojen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut. Seuraava tarkistusajankohta on keväällä 2025. Liikuntasali- ja kuntosalimaksuihin sekä aamu- ja iltapäiväkerhomaksuihin voitaisiin tehdä tasokorotukset.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

KHALL 06.06.2024 § 202
120/02.05.00.00/2024

Valmistelija Kunnanjohtaja Pertti Severinkangas

Kiinteistöveroselvityksen loppuun saattaminen on tarpeen jo ajan tasaisen tiedon saamiseksi eri rekistereihin. Näin myös kuntalaisia kohdellaan jatkossa kunnassa entistä tasapuolisemmin. Lisäksi toimenpiteellä on kertaluontoisella panostuksella saatavissa jatkuvaluontoisia tuloja. Varovainen arvio vuosittaisesta kiinteistöveron lisäyksestä on 100 000 euroa.

Maksuja ja taksoja tarkistamalla on mahdollista saavuttaa noin 12 000 euron vuosittaiset tulonlisäykset siten, että sivistyslautakunnan tulot kasvavat noin 10 000€/ vuosi ja teknisen tulot kasvavat noin 2000€/ vuosi.

Hulevesimaksua ei ole Siikajoen kunnassa kerätty. Hulevesijärjestelmä vaatii eri kylillä remonttia ja maksua on syytä kerätä. Hulevesimaksulla 35 euroa / omakotitalo (asemakaava-alueella) mahdollinen lisätulo on arviolta 20 000 – 30 000 euroa vuodessa.

Kaikki keinot huomioiden lisätuloja näin ollen vuonna 2025 tulisi 12 000 - 22 000 euroa ja vuodesta 2026 eteenpäin jopa 100 000 – 130 000 euroa vuosittain.

Esittelijä Kunnanjohtaja Pertti Severinkangas

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että:

1. Varataan vuodelle 2025 määrärahaa kiinteistöveroselvityksen loppuunsaattamiseksi 20 000 euroa.
2. Siikajoen kunnassa otetaan asemakaava-alueella hulevesimaksu käyttöön 35 euroa / omakotitalo.
3. Valtuusto hyväksyy muut maksujen ja taksojen korotukset ja ohjeistaa lautakuntia tarkistamaan maksut ja taksat siten, että sivistyslautakunnan tulot kasvavat noin 10 000 euroa / vuosi ja teknisen tulot kasvavat noin 2000 euroa / vuosi.

Päätös Kunnanjohtaja teki kokouksessa muutetun päätösehdotuksen, että kohtaan kaksi lisätään: "Tekninen toimi määrittää hulevesimaksun muiden kiinteistöjen osalta."

Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi kunnanjohtajan muutetun päätösehdotuksen.